

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIII. - Štev. 7 (627)

Gorica - četrtek 16. februarja 1961 - Trst

Posamezna številka L 30

Čemu toliko razburjenja...

Upamo, da so nemirni tržaški dnevi za nami. Danes, ko so se strasti vsaj navidezno pomirile, je prav, da si malo od bližje ogledamo vso zadevo in iz tega napravimo zaključke.

Brž ko je nenadno minilo srečanje italijanskega in avstrijskega zunanjega ministra v Milanu, ki nista niti mogla začeti razgovorov o usodi Južne Tirolske zaradi diametralnih in nepopustljivih stališč, je sledilo nekaj terorističnih dejanj v Južni Tirolski, tedaj so prenapeti šovinisti stopili na delo. Protesti in zopet protesti! Toda proti čemu? Dogovore je treba spoštovati. Dogovori so kot dolгови, katere je pač treba poravnati. Če je bil sklenjen dogovor Gruber-De Gasperi o pravicah nemškega prebivalstva na Južnem Tirolskem, potem je pač treba to držati.

Isto velja za slovensko narodno manjšino, kateri je po italijanski ustavi zagotovljeno življenje. Zivljenje in ne životarjenje in počasno umiranje. To je smisel ustave. Ustavi je sledil še Londonski sporazum, ki še posebej zagotavlja slovenski manjšini na Tržaškem svoboden kulturni, narodni, socialni, gospodarski in politični razvoj. S podpisom tega sporazuma in samo po tem sporazumu se je Italija vrnila zopet na Tržaško. Torej je to obveznost, pred katero ne more nihče potisniti glave v pesek.

Brž ko so začeli nemiri v Rimu, so ti našli odmev v Trstu. Toda kje? Med mladeniči študenti, katerim je hitro vse dobrodošlo, samo da se lahko izognejo šoli. Toda tržaški študentje niso šli na ulice zaradi Tirolske, kaj šče! Dvojzvečnost, Istra, Tito in podobno. Torej popolnoma na drugi tir. Večina prebivalstva Trsta je s pomilovanjem gledala na kričanje, dokler niso ti v svoji objestnosti in da bi opozorili javnost nase, začeli z razbijanjem. Kamenje na še surove zidove bodočega kulturnega doma, kamenje v šipe slovenske knjigarne, kamenje in demonstracije pred Tržaško kreditno banko, demonstracije pred slovensko šolo.

Res lepo kulturno zadržanje bodočih kulturnikov in nositeljev dvatisočletnih kulturnih izročil!

Pri tem zadržanju in divjanju pa ugotavljamo:

1. da so organi javne varnosti prve dni mirno gledali demonstrante, pa naj so ti vpili vsa mogoča gesla. Celu spremljali so jih po glavnih ulicah in pustili, da je ta muljarja ovirala promet. Pri tem se vprašamo: Ali ne velja več predpis, da je potrebno policijsko dovoljenje za vsako povorko po mestu? Vemo za slučaje, da so bili že kazenski postopki proti osebam, ki so se udeležile nedovoljenih pohodov po mestu. Za študente pa to ni veljalo;

2. da organi javne varnosti niso zavarovali slovenskih ustanov, čeprav so takoj prvi dan lahko videli in vedeli, da so demonstracije obrnjene proti Slovincem;

3. da so demonstrirali samo dijaki nekaterih višjih srednjih šol. To se pravi, da dijaki, kjer so ravnatelj šol in profesorji resni, so tudi dijake obdržali v šoli in niso šli na ulice. Kako je mogoče, da so dijaki eno ali dve uri v šoli, nato pa meniš grede na cesto? Če se to zgodi enkrat, še razumemo, a da se to ponavlja iz dneva v dan, tega pa ne razumemo;

4. da se šele po treh dneh demonstracij sledil poziv prosvetnega ministra, naj se dijaki vrnejo v šolo;

5. da je tržaški šolski skrbnik šele dan nato dal poziv, naj se dijaki vrnejo v šolo. Torej dan pozneje za prosvetni ministrom, ko bi upravičeno pričakovali, da bo tak poziv dan že takoj prvi dan, da bi se tako profesorji in dijaki zrnili. Tako pa na žalost ugotavljamo že vsa leta, da so na cesti vedno eni in isti zavodi, in da se proti stavkujočim dijakom ne izvajajo disciplinski postopki;

6. da so varnostni organi nastopili šele, ko jim je ulica prerastla. To smo videli tudi na trgu Goldoni, kjer so protestirali proti prepovedi zborovanja. Ti mladeniči

fantalini se naravnost lahko norčujejo iz policije;

7. zakaj policijske oblasti ne nastopijo proti zakulisnim organizatorjem, ki pošiljajo nezrelo mladino na cesto?

Ob tej priliki se nam smilijo vsi tisti starši in dijaki Slovenci, ki ne čutijo, kam njihov otrok spada. Tiste dni so slovenski otroci po italijanskih šolah morali požreti marsikatero bridko. Pa ni naša krivda. Naj le vedo, kje je njihovo mesto. Sedaj so lahko videli, kako spoštujejo in cenijo njihovo vdanost.

O slovenskih dijakih se moramo tokrat izraziti naravnost pohvalno. Znali so se obvladati in ostati na nivoju dostojanstva. Vemo pa, da je v marsikaterem maturantu kipeła kri, ko je isti dan moral pisati od ministrstva ukazano razpravo, kako si zamišlja evropsko sožitje. Da, sožitje držav in narodov, kjer bi morali biti vsi enaki, spoštovani vsi jeziki in kulture, pa ti pod oknom razgraja podivjana drhal višješolcev naroda, s katerim bi morali živeti v idealni evropski skupnosti. Kolika ironija!

Ko ugotavljamo, da je poslal na ulice italijanske študente skrivnostni in zakulisni odbor, ko na drugi strani ugotavljamo dostojanstveno zadržanje slovenske manjšine, pa isto mladino pozivamo, naj se ne pusti zapeljati v kakršnekolik pusto-lovščine od ljudi, ki iščejo morda kak umetni viktimizem za svoje politične namene. Slovenska mladina je z enodnevnimi stavki, ustnimi in pisanimi protesti pokazala, da ne odobrava tega početja in obsoja brutalne nastope. To naj bo dovolj. Politiki, kulturne organizacije in drugi pa naj zopet store svojo dolžnost in so jo v teh dneh tudi storili. Dostojan-

Lumumbo so umorili

V zvezi s kongoško krizo so v zadnjem času značilni trije novi dogodki: novi ameriški načrt za rešitev težke politične krize v Kongu, sestava nove kongoške vlade ter skrivnostna smrt Lumumbe.

Med razpravo o Kongu v Varnostnem svetu je ameriški delegat Stevenson predlagal kompromisen načrt štirih točk za premaknitev sedanje kongoške krize za mrtve točke: 1. Sklicanje parlamenta; 2. izpustitev Lumumbe in ostalih političnih prvakov; 3. umik vseh belgijskih formacij iz Konga ter 4. razorožitev vseh obojestranskih sil v Kongu, bodisi pristavešev Kasavubuja, bodisi pristavešev Lumumbe.

Najvažnejša točka je razorožitev vseh kongoških vojakov, ker prav v tem leži ključ kongoškega vprašanja. Toda sovjetski predstavnik Zorin je ta predlog zavrnil, ker bi po tem načrtu tudi njihov miljenček Lumumba ostal brez nediscipliniranih vojakov in bi zaradi tega ne imeli več komu pošiljati orožja.

V Leopoldvillu je republiški predsednik Kasavubu razpustil svet komisarjev, ki jih je načeloval Mobutu, in sestavil novo bolj široko upravno vlado z Josephom Ileom na čelu. V nji so tudi nekateri Lumumbovi pristaši, ki ba je imenovanje odklanjajo. Namen te vladne preosnove naj bi bil, zagotoviti podporo vseh kongoških voditeljev proti Lumumbi.

In končno je v petek prišla iz Elizabethville novica, da je bivši ministrski predsednik Lumumba skupno s svojima sodelavcema Okito in Mpolo skrivnostno zbežal iz poslopja, v katerem je bil zaprt. V ponedeljek pa je notranji minister Katange javil, da so bili vsi trije ubežniki ubiti v neki vasi

stveno zadržanje in energični protesti, to je naše orožje. Tako bomo ostali kulturni. Kulturno zadržanje nam ob teh dogodkih priznavajo odgovorne oblasti, kakor tudi objektivno domače (ono iz notranjosti države) in inozemsko časopisje. Našim so-državljanom pa kličemo: streznite se! Če ste poborniki za novo Evropo, dajte najprej lep vzgled sožitja tukaj, kjer imate za to tako lepo priliko. drš.

TREZNI GLASOVI

K gornjim ugotovitvam našega uvodničarja hočemo dodati še eno, in sicer trezno in objektivno pisanje goriškega škofijskega lista Voce Diocesana z dne 12 febr. t. l. Tako je zapisal omenjeni list: »Rim in Trst sta dala grd zgled nasilnih manifestacij, kjer se je najbolj neumno nasilje združilo z jasnimi poskusom, da se oživi ozračje tako drago bivšemu fašizmu: posebno nam je žal za tržaške študente (toda za njimi stoje hujskači), ki so pokazali posebno nestrpnost v vprašanju sožitja s slovensko narodnostno skupnostjo.

Mladina naj se le nauči vzklikati veličini svoje domovine in njenih pravic, toda ne tako, da bo zaničevala pravice drugih in pljuvala na tujo zastavo, ne napadala svobodne ustanove, ki imajo pravico do obstoja poleg naših.

Kdaj bomo nehali z dejanji, ki kličejo na nas pomilovanje tujece zaradi te naše otroške in nespametne miselnosti?»

Tudi tržaški tednik Vita Nuova je dovolj mirno in trezno obsodil razgrajanje tržaških študentov.

Z zadovoljstvom beležimo pisanje teh dveh glasil goriških in tržaških katolčanov, ker nam pričajo, da katoliški krogi le niso solidarni s fašističnim sodrogo, ki je nahujkala tržaške študente; da so torej ti krogi izolirani in zato »tujci« med pristnimi Tržačani.

Obvezno bolniško zavarovanje trgovcev

Bolniško zavarovanje trgovcev je z zakonom z dne 27. 11. 1960 št. 1397 postalo obvezna dolžnost. Do 29. jan. 1961 so morali vsi lastniki malih trgovskih in pomožnih podjetij, krošnjariji, prodajalci časopisov in vsi, ki se bavijo s trgovino, prijavitelj Zbornici za trgovino, industrijo in kmetijstvo sebe, vse družinske člane, ki so v podjetju zaposleni, če že niso zavarovani.

★ TELEGRAMI ★

RUSKA RAKETA POTUJE NA VENERO:

Sovjetski znanstveniki so presenetili svet z novo raketo: z umetnega satelita so jo spustili na planet Venero. Tehta 640 kg in leti z brzino 4 km na sekundo. V bližino Venere bi morala dospeti v drugi polovici maja.

TITO NA POTU V AFRIKO:

Nepričakovano so v ponedeljek sporočili, da jugoslovanski predsednik Tito gre na daljšje potovanje v Afriko. Odpotoval je z ladjo iz Splita v spremstvu soproge Jovanke in nekaterih drugih oseb. Obiskal bo razne nove afriške države, ki se prištevajo v krog nevtralnih držav; med temi so tudi Gana, Gvineja, Maroko, Tuniz in Združena arabska republika (Egipt).

CELOVEC: Pogajanja med Italijo in Avstrijo glede Južnega Tirola se bodo po vsej verjetnosti nadaljevala v Celovcu

Evropski vrh v Parizu

Prejšnji teden so se, kot že prej dogovorjeno, zbrali v francoski prestolnici predsedniki vlad šestih držav Male Evrope, da bi nekoliko pregledali pot, ki so jo zahodne evropske države napravile pri medsebojnem zblizevanju, in določili smernice za nadaljnjo pot v tem smislu. Poleg ministrskih predsednikov so se tega evropskega posvetovanja »na vrhu« udeležili tudi zunanji ministri in drugi strokovnjaki. Tako sta Italijo zastopala Fanfani in Segni, Debrè in Couve de Murville Francijo, Adenauer in Von Brentano Zahodno Nemčijo, Eiskens in Wigny Belgijo, Jans de Qual in Lus za Holandsko ter Werner in Achaus Luksemburg. — Še pred tem širokim sestankom je pa imel general De Gaulle razgovore z angleškim ministrskim predsednikom Macmillanom ter kanclerjem Adenauerjem, kot dvema glavnima državnikoma, ki pri urejevanju Evrope utegneta lahko dosti škoditi ali koristiti. Vse je namreč odvisno od medsebojne izmenjave mnenj in popuščanja nasprotnih si gledišč in interesov.

Končni cilj evropske šestorice je politična integracija ali združitev. Toda način, metode, poti, kako ta cilj doseči so različni. Nekateri državniki se bolj ogrevajo za eno, drugi pa za drugo pot. Zaradi tega so medsebojna posvetovanja nujno potrebna, da se sproti odstranijo morebitne težave, ki jih srečavajo. Eno takih težav je zadnje čase predstavljalo prav nekakšno odstopanje Francije od že sprejetih obveznosti. Pri tem sta se posebno trčili zamisli generala De Gaulle in kanclerja Adenauerja. Prvi si združeno Evropo zamišlja kot ozko konfederacijo ali tako zvano »Evropo domovin«, medtem ko je Adenauer za pravo politično integracijo, četudi na federalni osnovi. To nesoglasje je zlasti prišlo do izraza med pariškimi razgovori lansko poletje, ko je De Gaulle imel iniciativo v rokah in je klical k sebi ločeno enega za drugim evropske državnike, da bi jih pridobil za svoje načrte. Toda ni uspelo, ker vsi so bili mnenja, da se obstoječe evropske organizacije ne smejo ošibiti, saj so že itak sad kompromisov.

Kot poročajo, je sestanek evropskih državnikov v Parizu pretekli teden ugodno izpadel, ker je francoski predsednik De Gaulle skoraj povsem odstopil od svojih osebnih zamisli o vodilni vlogi Francije ter o rahljanju gospodar-

skih in političnih vezi, ki niso združljive s suverenostjo držav. Zaradi tega je bil sporazum sedaj v Parizu povsem naraven. Sklenili so nadaljevati pa začeti poti prizadevanja, da pride enkrat do popolne politične integracije Evrope. V ta namen so sklenili, da se bodo vsaj dvakrat ali trikrat na leto sestajali na take vrhunske sestanke. Prihodnji tak sestanek bo v Bonnu 19. maja.

Diplomatski incident

Prejšnji četrtek je prišlo do nenavadnega letalsko-diplomatskega incidenta med Francijo in Sovjetsko zvezo, ki bi v ozkih razmerah prejšnjega stoletja brzkone povzročil vojno med njima. — Ko je namreč sovjetsko letalo, na katerem se je peljal predsednik vrhovnega sovjeta Leonid Brežnev, namenjen na obisk v Gvinejo, letelo čez alžirsko ozemlje, se mu je neko francosko lovsko letalo večkrat približalo in oddalo več opozorilnih strel. Sovjetska vlada je pri francoski ostro protestirala zaradi tega. Francoska vlada se je diplomatsko oprostila, češ da se je to zgodilo po pomoti, ker da se sovjetsko letalo ni držalo prej določene poti. Sovjetska vlada pa se s tem opravičilo ni zadovoljila in incident naprej izrablja v svoje propagandistične namene pri afriških narodih.

Burgiba posreduje

V zvezi z obiskom tunizijskega finančnega ministra Masmudija v Franciji se v Parizu razširjajo najrazličnejši glasovi o verjetnem posredovanju tunizijskega predsednika Burgibe med francosko vlado in alžirskimi uporniki. — Masmud je namreč prišel v Pariz, da pripravi morebitni sestanek med De Gaullem in predsednikom Burgibo, o katerem so se načelno že sporazumeli. Masmudija je sprejel general De Gaulle. Razgovarjal se je tudi z Debrèjem in zunanjim ministrom Couve de Murvillom in z drugimi tudi izven vladnimi osebnostmi.

Po razgovorih z De Gaullem je Masmud odpotoval v Tuniz, kjer se bo verjetno sestel s predsednikom časne alžirske vlade Ferhat Abbasom. Nato bo pa dosegel predsednika Burgibo v Zürichu v Švici, kjer je ta na zdravljenju, in mu poročal o svojih vtisih iz Pariza.

Govori se, da bo še ta mesec prišlo do sestanka De Gaulle-Burgiba, pri katerem naj bi tunizijski predsednik igral vlogo posrednika za ponovno vzpostavitev neposrednih razgovorov med alžirskimi uporniki in francosko vlado.

Proga okoli sveta

Piransko podjetje »Splošna plovba« je po nekaterih poskusnih voznjah odobrilo načrt novega pomorskega tovornega servisa okrog sveta. To novo progo bo otvorila 12.000 tonska ladja »Slavonija«, ki so jo pred kratkim dogradili v puljski ladjedelnici Uljanik. Okrog sveta bo plula 3 mesece. Na to novo krožno pot bodo ladje odhajale vsakih 30-40 dni.

Državna podpora obrtnikom

Italijanski ministrski svet je odobril 15 milijard lir za posojila obrtnikom. S tem denarjem bo država prispevala za kritje stroškov in obresti, na posojila, ki jih bodo obrtniki najemali do vključno 30. junija 1971. Ta denar bo država nadomestila z novimi davčnimi poviškami.

KRŠČANSKI NAUK

Ustvarjenje sveta

O ustvarjenju sveta nam Bog poroča v I. knjigi Mojzesovi. Tam hoče ljudi poučiti to, kar nam je potrebno za naš časni in večni blagor, namreč, da je Bog sam začetek in namen vsega stvarstva. Zato ni tam pouka o zemljepisju ali o naravoslovju in modroslovju. Razodetje rabi izraze, ki so jih ljudje Mojzesovih časov mogli razumeti.

V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo in vsa živa bitja na zemlji. »Zakaj on je rekel in je nastalo, on je ukazal in je bilo.« (Ps 32, 9). V ta namen ni Bog rabil nobene tvarine, nobenega orodja niti časa. S svojo vsemogočno besedo je ukazal — in bilo je. Prav to pomeni beseda: *ustvariti*.

Ali je Bog stvarstvo potreboval? Nikakor. Tudi brez sveta je on neskončno blažen v svojem bistvu. Na ustvarjenem svetu je hotel pokazati svojo neizmerno dobroto in podeliti tudi stvarjem nekoliko svoje sreče. Vse ustvarjeno naj bi bilo odsvit njegove lepote in dobrote. *Razumna bitja* pa ga smejo še spoznavati, ljubiti, ga častiti in mu služiti ter si s tem zaslužiti večno srečo in blaženost. »Nebesa razglašajo, božje veličastvo in nebesni svod oznanja, da je delo njegovih rok.« (Ps 18, 1).

Po šestem dnevu stvarjenja (hebrejska beseda »jom« pomeni dan, pa tudi *d o b o*) je »Bog videl vse, kar je naredil, in gledal, bilo je prav dobro.« To se pravi: popolno in prav po nameni Stvarnikovih urejeno. Zato pa tudi Bog ljubi to svoje delo, zanj skrbi in ga ohranja. Neprestano deluje v svojem stvarstvu s svojo vsemogočnostjo, modrostjo in dobrotljivostjo. Bog *ohranjuje* in *vлада svet*. Tako dober in popoln bi svet ostal vedno, ako ga ne bi pokvaril poznejši greh.

Ustvarjeni svet je torej božja *lastnina*. Sonce, zvezde, neskončne nebesne daljave, kakor tudi zadnji črviček v gozdnem mahu, ptica v zraku, riba v morju, vse je božja last. Pa tudi vsak človek, vsak narod od najprimitivnejšega do najzobraznejšega — vse je božja lastnina. Bog vodi vse stvarstvo k cilju, za katerega ga je bil ustvaril.

ŽIVLJENJE GOVORI

KO JE ŠTUDIRAL

Herbert Prauss je 15 let deloval kot komunističen aktivist v vzhodnem Berlinu. Čeprav je bil navdušen za komunistično stvar, je vendar začel počasi vstajati v njem dvom o pravilnosti komunističnih načel. Morala, po kateri je vse moralno dobro, kar komunizmu koristi, se mu je vedno bolj prikazovala kot nemoralna. Zoprno mu je bilo gledati, kako so tovariši pri samokritiki padali v binavščino, si pomagali z lažjo ter si tako v sebi ubijali vest. Posebno ga je osumnilo vedno novo iskanje in umetno ustvarjanje sovražnikov in s tem v zvezi sčuvanje množic k razrednemu sovraštvu.

Tako je bila Cerkev proglašena za sovražnico delovnega ljudstva. Njemu je bila poverjena naloga, naj to »znanstveno« dokáže. Marljivo se je lotil dela in v ta na-

men podrobno študiral papeške okrožnice: kaj Cerkev uči o pravicah in zaščiti delavcev pred izkoriščanjem, kako pravi, naj delavec dobiva družinsko plačo, i. dr. Pri tem študiju pa je prišel ravno do nasprotnega zaključka. Spoznal je, da je Cerkev dobrotnica človeštva, predvsem delavca, ki si v potu svojega obraza služi vsakdanji kruh. Komunistična država pa da je pravzaprav tisti mogočni kapitalist, ki delavca do skrajnosti izkorišča in proti kateremu (državi) ni mogoča nobena protestna stavka.

Zapustil je komunizem in se vrnil v kat. Cerkev. Svoje zgrešeno življenje je popisal v knjigi: »Toda to ni bila resnica« (Herbert Prauss: »Doch es war nicht die Wahrheit«, Morus Verlag, Berlin 1960).

(Po Družabni Pravdi 119)

Obiski sv. očeta v postu

Papež Janez XXIII. je prišel na pepelnico sredo v cerkvi sv. Sabine na Aventinu s postnimi procesijami. V štirih nadaljnjih nedeljah bo obiskal štiri različne mestne četrti in se tam udeležil postnih procesij. V nedeljo 19. februarja se bo podal v cerkev sv. Janeza Krstnika De Rossi, v četrti Appio, v nedeljo 26. februarja bo obiskal Nomentano, in sicer cerkev sv. Marije Goretti, v nedeljo 5. marca bo prišel v Trastevere v cerkev Jezusa božjega delavca, in v nedeljo 12. marca pa v mestno četrt Prati v cerkev sv. Joahima.

Na cvetno nedeljo bo obiskal baziliko sv. Pavla, kjer bo blagoslovil palmovce. Na veliki četrtek popoldne bo obiskal baziliko sv. Janeza v Lateranu, na veliki petek baziliko Marije Snežne, na velikonočno nedeljo pa bo dopoldne daroval slovesno sv. mašo v vatikanski baziliki.

Obletnica smrti kardinala Stepina

Pretekli dnevi smo obhajali prvo obletnico smrti zagrebškega nadškofa kard. Stepina. V velikem svetu je ta obletnica šla mimo neopaženo. Nanjo pa se je spomnilo vatikansko glasilo Osserv. Romano. Ta časopis je prinesel uvodni članek, v katerem znova poudarja Stepinčevu junastvo in pa zvestobo Cerkvi in hrvaškemu narodu. Poudarja, kako je pokojni kardinal zatrdil, da se ne čuti krivega nobenega zločina zoper državo in kako je prav zaradi tega odklanjal vsako misel, da bi se umaknil v inozemstvo in tako priznal svojo krivdno. Vztrajal je v prenašanju krivične obsodbe. In prav v tem je njegovo največje junastvo. — Hrvatski narod je po enem letu smrti prav tako združen s svojim kardinalom kot prej, o čemer pričajo vedno sveže cvetje na nje-

govem grobu in pa častilci, ki jih nikoli ne zmanjka.

Nov val preganjanja na Madžarskem

Na Madžarskem so v zadnjem času začeli z »uradno« aretacijo oseb, med njimi največ duhovnikov, ki so hoteli »vreči« sedanjo komunistično vlado. Kot »izdajalce države« so zaprli osem katoliških duhovnikov, nekega bivšega vojaškega častnika ter grofico Zichy Domonchosovo, rojeno Marjeto Bolza. Diplomatski izvidenci so mnenja, da je to najhujši napad na katoliško Cerkev na Madžarskem v zadnjih letih. Razširila se je tudi vest o aretaciji 40 katoliških duhovnikov, katero je pa vlada zanikala. Vendar so na Dunaju dobili seznam najmanj 18 aretiranih duhovnikov.

Darovi za misijone v Hongkongu

Na svetovni misijonski dan so po cerkvah v Hongkongu zbrali 12.000 dolarjev, kar je vsekakor veliko, če upoštevamo, da je Hongkong sam skoraj misijonska škofija in ima velike potrebe za svoje cerkvene ustanove.

Prva katoliška cerkev v Afganistanu

V Afganistanu, ki je skoraj popolnoma mohamedanska država, je bila posvečena prva katoliška cerkev. Vendar je tudi ta cerkev le na ozemlju, ki pripada italijanskemu poslanstvu.

Uspešna pomoč katoliških delavcev

Skupina mladih katoliških delavcev je leta 1953 v francoski koloniji Dahomey organizirala posebno središče za zboljšanje poljedelstva. Mladi fantje so videli, da

Sv. oče ob tridesetletnici vatikanskega radia

Vatikanska radijska postaja je v nedeljo 12. februarja slavila 30-letnico svojega delovanja. Za to priložnost je papež Janez XXIII. dovolil avdienco vsem voditeljem, funkcionarjem in tehnikom postaje.

Ob 11.15 je sveti oče prišel v konzistorialno dvorano, kjer so bili zbrani vodstvo, sodelavci in tehniki vatikanske radijske postaje. Cim se je sv. oče Janez XXIII. usedel na papeški prestol, je ravnatelj vatikanske radijske postaje p. Stefanizzi imel nanj pozdravni nagovor, v katerem je poudarjal delo vseh funkcionarjev in sodelavcev vatikanske radijske postaje, ki so skozi 30 let darovali vse svoje najboljše moči, da bi služila postaja svojemu namenu in ki so tudi danes v vsej vdanosti na razpolago papežu za širjenje njegovih naukov po radiu. Nato je ravnatelj Stefanizzi predstavil papežu osebnosti, ki vrše vodilne funkcije v vatikanskem radiu, in predstojnike posameznih odsekov. Med drugim sta se približala papežu vdova Marconija s hčerko Elektro. Pokojni Marconi je namreč organiziral oddaje vatikanske radijske postaje, ki jo je dal zgraditi papež Pij XI. Med predstavniki raznih jezikovnih odsekov vatikanske radijske postaje je sprejel sveti oče tudi predstojnika slovenskega odseka preč. g. Antona Iskra. V očetovskem razgovoru z njim se je papež spominjal bivanja v Ljubljani in duhovnih vaj, ki jih je delal pri Sv. Jožefu. Preč. g. Iskra je sporočil papežu pozdrave številnih poslušalcev vatikanskega radia iz Slovenije, za kar se mu je sveti oče pristrčno zahvaljeval. Dejal je, da tudi on pozdravlja vse slovenske poslušalce in ves slovenski narod, da se vseh mnogokrat spominja in da moli zanje. Ker je ostali del avdiencie prenašala tudi italijanska televizija, je papež moral prekiniti s sprejemom posameznih sodelavcev radijske postaje. Sledil je nagovor sv. očeta. Papež je poudarjal 30-letnico vatikanske radijske postaje in v uvodu ponovil besede, s katerimi je 12. februarja 1931. leta ob 16.30 papež Pij XI. prišel svoj prvi govor preko vatikanskega radia: »Poslušajte nebo in zemlja besede mojih ust. Prisluhnite vsi narodi, vsi, ki bivate na zemeljski obli, združeni v istem duhu, bogati in revni.« Pij XI. je nadaljeval: »Poslušajte otoki in narodi, ki ste daleč od nas. Bogu veljaj naša prva beseda: Slava Bogu na višavah in mir ljudem, ki so blage volje. Slava Bogu, ki daje dandanašnji ljudem tako moč, da jim omogoči, da pridejo njihove besede v resnici do skrajnih meja te zemlje; in mir na zemlji, na kateri smo predstavniki tistega božjega Odrašenika Jezusa Kristusa, ki je prišel na svet in oznanil mir.«

Papež Janez XXIII. je v svojem nadaljnjem govoru poudaril važnost moderne ljudje bežijo z dežele v mesta, ker si tam obetajo lažje življenje. Poljedelstvo jim ni nudilo dovolj dohodkov največ zato, ker niso poznali modernih metod obdelovanja zemlje. Nastala je kmetijska šola in kmalu so se pokazale ugodne posledice v vsej okolici. Ljudje so dobili zaupanje v poljedelstvo. Gojenci, ki so dokončali kmetijsko šolo, širijo smisel za umno gospodarstvo. Ta primer kaže, kaj more doseči skupina idealnih ljudi.

Romanja k sv. Antonu v Padovi

Bazilika svetega Antona v Padovi je bila tudi preteklo leto cilj mnogih romarjev. Cerkev je obiskalo 1990 skupin iz inozemstva in 2476 iz Italije. Med drugimi je obiskalo cerkev tudi deset skupin iz Jugoslavije. V cerkvi se je darovalo 23.075 sv. maš in razdelilo 546.000 svetih obhajil.

Nove cerkve na Holandskem

Holandski kardinal Bernard Alfrink je dejal, da morajo v tekočem letu zgraditi 60 novih cerkev, za kar bo potrebnih 35 milijonov florinov. Verniki bodo zbrali 10 milijonov, nekaj bo prispevala država, ostalo vsoto si bo treba izposoditi. Potreba po novih cerkvah je nastala, ker se mesta vedno bolj širijo.

Nova cerkev v Oslu

Skof v Oslu je blagoslovil novo moderno cerkev, ki je posvečena Materi božji. Denar za novo cerkev so prispevali holandski katoliki.

Misijonarja uglasbila državno himno

Za mlado afriško državo Ciad sta uglasbila državno himno dva misijonarja. V deželi z 2.600.000 prebivalci je 100.00 katolčanov.

tehnike, ki je v službi papeža in ki oznanja nauk katoliške Cerkve. Radio naj služi duhovnim ciljem. V novejšem času se je razvila poleg radia televizija, ki bi ji lahko rekli, da je sestra radia. Tudi ta naj bi služila višjim duhovnim ciljem. V svojem nadaljevanju je papež poudaril:

1) radijski valovi so v službi Cerkve in vabijo k resnici in se bore proti materializmu; 2) ti valovi morajo preiti vse meje plemen in narodov in ustvariti eno samo veliko Kristusovo družbo; 3) radio naj služi znanstvenemu napredku in ne uničevanju naravnih in nadnaravnih vrednot.

Vsi udeleženci, ki so napolnili konzistorialno dvorano, so ob zaključku papežu navdušeno plaskali. Svoj govor je sv. oče zaključil z blagoslovom, ki ga je dal vsem velikim in majhnim, starim in mladim, bogatim in revnim, delavcem in delodajalcem.

Med navzočimi so bili tudi ravnatelj Osservatore Romana Manzini in pet sodelavcev, ki so delovali ob pričetku oddaj vatikanske radijske postaje.

Doslej so bili trije ravnatelji, ki so vodili to postajo. Vseh treh se je tudi papež spomnil v svojem govoru. Prvi je bil jezuitski p. Gianfranceschi, ki je umrl 1. 1934, drugi P. Soccorsi, tretji pa je sedanji ravnatelj p. Stefanizzi.

Naše letošnje romanje

Loreto pri Anconi

Loreto je znana božja pot, neke vrste italijanski Lurd. Prvi dokument, ki govori o tej božji poti, je iz leta 1194. Imenuje jo »Cerkev svete Marije, ki je na zemljišču Lauretum«. Iz tega je razumljivo, zakaj častimo Marijo pod naslovom »Lavretanska Mati božja« in zakaj se k nji zatekamo z lavretanskimi litanijami.

V poletnih mesecih lanskega leta je obiskalo to svetišče okoli 450.000 romarjev (2 tisoč romarskih skupin). Od teh je bilo 45.000 iz inozemstva. V tem času so v baziliki razdelili 230.000 obhajil, opravili pa 5700 maš. Ustanova Unitalsi, ki skrbi za prevoz bolnikov v Lurd in Loreto, je pripeljala k Marijinemu svetišču 16 posebnih vlakov s 6908 romarji in 3005 bolniki.

Vsaka Marijina božja pot ima kaj značilnega. To velja še posebej za Loreto. V tem oziru je zanimivo poročilo o njegovem nastanku. Neki Teramano je okoli leta 1472 napravil o nastanku te božje poti zanimivo poročilo.

Cerkev Mater božje v Loretu, kakor je leta 1472 zapisal Teramano, je soba iz hiše matere božje Marije. Po Marijini smrti so jo apostoli in učenci spremenili v cerkveno v čast Materi božji. Ko so muslimani zasedli Sveto deželo, so angeli vzeli omenjeno cerkveno in jo iz Nazareta prenesli na Trsat pri Reki. V slovanskih krajih niso Mariji skazovali primerne češčenja in zato so angeli odnesli hišico v neki gozd v bližini mesta Recanati, ki je

30 let torej katoliška Cerkev preko vatikanskega radia oddaja svoj glas in svoj pozdrav: Laudetur Jesus Christus, Hvaljen Jezus Kristus. Danes vatikanski radio oddaja v 29 jezikih, od katerih je 17 iz dežel onstran železne zaves, kjer je beseda svete Stolice motena s komunistično radijsko cenzuro. Najbolj motene so oddaje v Češkoslovaški. Na Poljskem in v Jugoslaviji pa sprejemajo te oddaje skoro brez motenj. Oddaje se vrše v tehle jezikih: italijanskem, francoskem, angleškem, španskem, nemškem, poljskem, portugalskem, češkem, madžarskem, slovaškem, latinskem, hrvaškem, litvanskem, slovenskem, albanskem, ruskem, arabsem, ukrajinskem, bolgarskem, beloruskem, etiopskem, kitajskem in japonskem jeziku. V drugih jezikih oddajajo samo v posebnih primerih.

Pred avdienco je v kapeli vatikanske radijske postaje v vatikanskih vrtovih za 30-letnico daroval sv. mašo državni tajnik kardinal Tardini. Takoj po avdienci pa se je papež Janez XXIII. pojavil pri oknu svoje študijske sobe in molil z verniki, ki so se zbrali na trgu sv. Petra v izredno velikem številu, angelovo češčenje in jim podelil apostolski blagoslov.

bil last neke gospe z imenom Loreta. Na tem kraju so se pa dogodile razne nerodnosti in zato so angeli odnesli hišico na vrh hriba, ki je bil last dveh bratov. To je pa dalo povod za spor med bratoma; zaradi tega so angeli četrtič prenesli hišico in jo postavili kar na cesto, kjer je ostala.

Koliko je v vsej tej pripovedi resnice? To ni verska resnica. Dejstvo pa je, da že več stoletij hodijo romarji — in med temi je bilo včasih veliko Slovencev in Slovanov — v to »Marijino hišico« in tu iščejo tolažbe, pomoči in ljubezni božje. Ta hišica je danes obdana z marmorjem in nad njo se dviga veličastna bazilika. Kdor stopi v to baziliko in še posebej v malo cerkvice sredi bazilike, se zave, da je na svetem kraju. Morda ne verjame v lepo pripoved o hišici in angelcih, ve pa, da je pri Mariji, po kateri je božji Sin postal človek. Ve, da je na mestu, kjer Mati božja s posebno ljubeznijo izkazuje svojo dobroto vsem tistim, ki se k njej zatekajo.

V začetku julija poromamo tudi mi v to Marijino hišico, da v njej obiščemo nebeško Mater. Pojdimo v lepem številu! Kakor so mi sporočili, nas v Loretu v veselim pričakujejo in molijo v »sveti hišici«, da bi to naše romanje pod Marijinim vodstvom dobro uspelo.

Lojze Skerl

Umrl je „dobri Američan“

V New Yorku je na večer 18. januarja umrl ameriški zdravnik Thomas A. Dooly, »dobri Američan«, kakor ga je imenovalo na desetine tisočev laoskih beguncev. Izpolnil je komaj 34 let. V katoliškem glasu smo pred časom pisali o njegovem junaškem zgledu katoliškega zdravnika, ki se je ves daroval za druge. Obolje je za rakom na pljučih, a je vztrajal na svoji težavni postojanki edinega zdravnika med sto tisoči laoskih beguncev, dokler mu niso moči pošle in se je moral vrniti, na povele ameriške vlade v New York, kjer se je v preteklem avgustu podvrnil težki operaciji. Predstavil se je priznanemu ameriškemu kancerologu z besedami: »Doktor, imam raka na pljučih in vem, da sem obsojen na smrt. Prosim vas, da me operirate in mi tako podaljšate še za kakšen mesec življenje. Še toliko dela moram izvršiti.« Z operacijo so mu rešili pljuča, a rak se je zajedel v njegovo hrbtenico in smrt ga je sedaj rešila strašnih bolečin. Dan pred smrtjo ga je obiskal kardinal Spellman. Skušal ga je potolažiti, ko mu je rekel, da je v svojih 34. letih življenja naredil že toliko dobrega, da bi to zadostovalo za vse, še tako dolgo življenje. Odgovoril mu je: »Prezvišeni, nič nisem naredil v primeri s tem, kar bi rad. Na svetu je toliko trpljenja, da je vse, kar naredimo, še premalo.«

Kot častnik ameriške mornarice je pri-

vič spoznal trpljenje, ko je mimo njega slo nad 600 tisoč laoskih beguncev. To ga je tako presunilo, da je od leta 1954 pa vse do svoje smrti posvetil njim vse svoje sile in moči. Pri ogromnem bogastvu 600 milijonov, ki jih je zaslužil z izdajanjem svojih knjig (»Reši nas hudega«, »Noč, ko so gorele gore«) in s predavanji, je umrl ubog. Vse je razdal za ustanovitev novih bolnišnic v Laosu in za zdravljenje težko bolnih beguncev.

Ko so kardinalu Spellmanu, tik pred sv. mašo sporočili njegovo smrt, je ob evangeliju rekel zbranim vernikom: »Umrl je mož, ki je svoje življenje preživel v franciškanski ponižnosti, ki je kakor sv. Frančišek zavrgel vse udobnosti in bogastvo tega sveta za življenje žrtev in odpovedi. Nebesa so pridobila čisto dušo, svet pa je z njim izgubil velikega moža.«

Film o svetem Pavlu

Katoliško podjetje »San Paolo film« v Rimu pripravlja izdelavo velikega filma o življenju sv. Pavla. Film bo na visoki umetniški višini in bo zvesto posnel in podal svetopisemsko podobo apostola narodov. Film bodo snemali na vseh krajih, kjer je v resnici Pavel hodil in učil: v Palestini, Mali Aziji, Grčiji, Rimu in Španiji. K sodelovanju bodo povabili največje filmske igralce.

Zgrešena politika

Slovinci v Italiji smo se vedno pod vtišom nasilnega razgrajanja mladine, ki je divjala po tržaskih ulicah in kazala svoje sovraštvo proti Slovincem in njihovim ustanovam.

Morda je kdo menil ob čitanju našega poročila o teh izgrelih v številki preteklega tedna, da so bile tiste vrstice napisane pod neposrednim vplivom dogodkov, ki pod sredi njih živeli. Toda en teden pozneje je bilo mogoče o stvari trezno misliti in je treba reči, da so ti dogodki take narave, da jih moremo samo obsojati.

MANIFESTACIJE PREPOVEDANE

Znano je, da se je vladni generalni komisar g. dr. Palamara zaradi teh demonstracij odpravil v Rim. Nacionalistični krogi so bili mnenja, da je nesel s seboj njihove proteste proti dvojezičnosti. Ko se je vrnil v Trst, je izdal prepoved za trideset dni vseh javnih manifestacij, ki niso verskega, sindikalnega ali folklorističnega značaja. Obenem je opozoril, da bo take manifestacije policija energično zatrla. Navedel je vzrok, češ da so povzročile nevoljo v javnosti. Bolj tehtne obsodbe pač vroče nacionalistične butice niso mogle doživeti. Mnogim se je zdelo zelo verjetno, da je ta ukaz prišel naravnost iz Rima.

DEVET ODSOTKOV

V Rimu verjetno niso bili preveč veseli po štiridnevni tržaskih izgrelih, ki so vedno bolj zadobivali značaj nekdanjih fašističnih podvigov. Dočim je v ostalih pokrajinah demonstriralo zaradi Južne Tirolske samo devet od sto dijaštva, je bilo v Trstu na ulicah vse italijansko dijaštvo. To pa je preveč očitno pokazalo, da niso izbruh ljudske nevolje, temveč sad premissljenega načrta, ki ga narekuje trenutna politična potreba.

ZALITEV SLOVENSKEGA PREBIVALSTVA

Ce bi dijaki nosili po ulicah samo napise proti dvojezičnosti, bi pač rekli, da ima sleherni demokratično pravico, da pove svoje mnenje, četudi je neumno. Toda prišlo je do izbruha sovraštva proti vsemu, kar je slovenskega. »A morte i schiave!« »Fora i schiave!« to je bilo njihovo geslo. Tolpa se je valila proti postopjem, kjer so bile kake slovenske ustanove, in jasen je bil namen, povzročiti škodo, ki je v nekaterih primerih tudi nastala. Nič

ne velja izgovor, da je bila to nedozorela mladina. Odgovornost nosi, kdor je vse to vnaprej pripravil.

KDO JE KRIV?

Nočemo reči, da so vsi demonstranti, ki so vršili višje ukaze, brez vsake krivde. Toda to niso edini krivci. Z eno samo besedo: Kriva je volja, ne izvršiti po dolgih pogajanjih svobodno podpisane mednarodne obveznosti. Izgovori so mnogovrstni, a vsi skupaj ničvredni. Če bi se mogle z vsako pretvezo teptati mednarodne pogodbe, bi zavladalo med narodi popolno medsebojno nezaupanje, ki bi privedlo človeško družbo v popolno anarhijo. Lahko pa se spomnimo tudi na to, da bi trpela škoda v prvi vrsti Italija, ako bi bili njeni državniki tako kratkovidni, da bi eno obljubljali, drugo delali.

V ČEM JE BISTVO DVOJEZICNOSTI?

Dvojezičnost, ki jo predvideva posebni statut, je v tem, da bo mogel Slovenec uporabljati svoj lastni jezik v odnosih z oblastmi in da bo prejemal od oblasti odgovore ter vlagal spise v slovensčini. Italijansko prebivalstvo ne bo pri tem nič prizadeto. Kaj je treba njim demonstrirati, je res nerazumljivo. Tu imajo besedo Slovinci in ne Italijani. Ako Italijan pri tem krati svobodo slovenskemu soimeščanu, je to zelo nedemokratično dejanje. Če je Slovincu tako prav, da se brani pred sodiščem v svojem jeziku, kaj je to slabega?

STAROKOPITNA NESTRPNOST

Toda nekaterim tega ni mogoče dopovedati. Ni mogoče verjeti, kar se bere v protestih šovinističnih organizacij, da bi bila namreč uradna raba slovensčine profanacija Trsta in žalitev italijanskega prebivalstva. Pomnimo, da je Trst trgovsko mesto. Po šolah se učijo mnoge jezike. Toda skrbno se pazijo, da ne bi na glas povedali, da je Trst na etnični meji dveh narodov, da se po trgovinah nujno uporablja tudi slovensčina in hrvaščina. Kako žalujejo nekateri, da ima dinar že eno leto manjšo kupno moč in da se prodaja preko obmejnega pasu manj blaga kakor prej. Evropski narodi se želijo zlit v eno samo skupnost in Italija je ena izmed prvih držav, ki se najbolj za to trudi. Zato je narodnostna nestrpnost v tem trenutku nerazumljiv anahronizem.

BEDASTI IZGOVORI

Chino Alessi je celo zapisal, da je v interesu Slovencev samih, da ne pride do dvojezičnosti. Rad bi nam solil pamet. Naj raziskuje, kaj je koristno italijanskemu prebivalstvu, nam pa naj prepusti, da bomo sami mogli izbirati, kaj nam je prav. Na Piccolovo uredništvo se gotovo ne bomo nikoli obračali za svet v svojih narodnih stvarih. Neko istrsko društvo se je spomnilo, da bi dvojezično poslovanje nekaterih uradov zaposlilo tudi nekaj slovenskih prebivalcev, kar bi menda ne bilo pravično. Iz tega bi izhajalo, da bi morali slovenski prebivalci zaradi nezaposlenosti od lakote umreti.

PRISELJENCI

Veliko število prebivalstva je moralo zapustiti Istru, ker niso mogli živeti pod komunističnim režimom, velik del teh živi v Trstu. Tudi marsikak Hrvat ali Slovenec je med njimi. Pravično je, da jim država pomaga in gre na roko. Toda spet ni pravilno, da bi novodošli prebivalci živeli. Zato niso upravičeni protesti istrskih društev proti dvojezičnosti. Saj ne gre za njihove koristi, temveč za slovenske zadeve, ki se priseljencev nič ne tičejo.

To je nekaj misli, ki jih danes slišiš v skoro vsaki slovenski družbi. Če bi dali vsakemu, kar mu gre, Italijanu, kar ima pravico zahtevati, in prav tako Slovincu, kar si upravičeno želi, potem bi prišlo do tistih mirnih odnosov med obema, kakor pravi zunanji minister Segni, da je prizadevanje vlade.

FILM

Veliki diktator

Film, zaradi katerega je Charles Chaplin pretrpel toliko neveščnosti, vrtijo zadnje čase po vseh italijanskih platnih.

Ceprav je bil film izdelan pred več kot dvajset leti, je po svoji tehniki čisto moderen. Tudi tu je Chaplin producent scenarist, režiser in glavni igralec; s tem filmom je hotel osmešiti figuro nemškega diktatorja pred katerim se je tresel ves svet. Prikazal ga je v vsej njegovi majhnosti, histeričnega, slabotnega, polnega samega sebe. Če pomislimo, da je Chaplin izdelal film, ko je bil Hitler na višku svoje moči in svojega vpliva nad vsem nemškim narodom, moramo priznati angleškemu igralcu nenavaden pogum. Drznil si je osmešiti — in to do skrajnosti — moža, ki je držal v rokah usodo tih milijonov. Čeprav je vsem osebam spremenil ime, je bilo popolnoma jasno, na koga je meril s svojo fino ironijo. Pomislimo na posrečen prizor — in dovolj zgovoren! — ko se Hitler (v filmu Hinkel) igra z globusom — s svetom, s svojim svetom in se igra z njim kot otrok, dokler mu ne počijo v rokah in ostane s prazno pestjo.

Kot v vseh svojih filmih je Chaplin tudi tu komičen in patetičen hkrati in nas mnogokrat gane.

»Veliki diktator« je iz leta 1940; je prvi Chaplinov govorni film in zadnji, v katerem nastopa Charlot. Toda njegova fi-

gura je malo spremenjena, bolj realistična: v filmu nastopa judovski brivec, ki ga Hitlerjevi vojaki preganjajo. Chaplinova satira dobi svoj izvor v popolni podobnosti med malim brivcem in velikim diktatorjem. V tistih za vse nesrečnih letih je Chaplinov film prevzel nekakšno civilno funkcijo. Z njim je hotel igralec viliti upanje vsem preganjenim in jim je po besedah glavnega junaka posredoval svoje zaupanje v boljše čase: »Tistim, ki me lahko slišijo, prosim: ne obupajte. Prenehalo se bo sovraštvo ljudi, diktature bodo poginile in oblasti, ki so jo ukradle narodu, se bo vrnila k narodu. Dokler bodo znali ljudje umirati za svobodo, ne bo ta mogla biti uničena. Vstopamo v nov svet, v boljši svet, v katerem se bodo ljudje dvignili nad sovraštvo, nad krutost...«. S temi besedami, polnimi optimizma in upanja v boljše čase, se film zaključuje. Tudi v tem delu se je Chaplin pokazal kot tisti veliki umetnik, ki je vsem znan. V svoji duhovitosti, v svojem komičnem humorju zna biti tako človeški, tako patetičen, da nas globoko gane, čeprav nas istočasno tudi zabava.

Film je primeren za vse. Mira

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Novo vodstvo SLS

Člani Slovenske ljudske stranke v tujini so imeli volitve novega vodstva; volitve so se vršile po pismih, ker so člani razkropljeni širom po svetu, in so trajale skoro pol leta. Njih izid je naslednji: načelnik: dr. Miha Krek, podnačelnika: Sekolec Franc in Miloš Stare; glavni tajnik: dr. Ludvik Puš, blagajnik: Jože Melaher. Poleg teh je bilo izvoljenih še 20 odbornikov.

Slovenska filmska industrija

Z letošnjim letom so začeli v Sloveniji izdelavo povprečno 6 do 8 filmov na leto. Cena vsakega filma je približno 70 milijonov dinarjev. Vendar zaslužijo dobršen del te vsote z uslugami, katere izkazujejo tujim filmskim podjetjem, ki se rade poslužujejo jugoslovanskih lepih pokrajin in jugoslovanskih množic za snemanje svojih filmov, zlasti ruskih.

Mala Slovenija ima kar štiri filmska podjetja: Triglav-film, Viba-film, Zavod za šolski in poučni film in Film-servis. Jugoslovanski zvezni izvršni svet krije primanjkljaj jugoslovanskih filmskih podjetij v višini ene milijarde in 700 milijonov dinarjev letno. V slovenski filmski industriji je najpomembnejša gospodarska osebnost inž. Brane Tuma, generalni direktor Triglav-filma, sin primorskega politika Henrika Tume.

ISKRICE

»Moje življenje je bila ena sama puščava zato, ker te nisem poznal. Daj, da bo puščava vzcvetela, pa čeravno je jesen. Vsaka minuta mojega življenja naj bo odsej Tebi posvečena. Nič nočem od Tebe, kot samo Tvojo milost. Kar mi še preostane življenja, naj bo vse v Tvoji službi in v službi tistih, ki trpijo. Hotel bi imeti 40 let, da bi jih tako še 20 posvetil dobrodelnosti. Naj se zgodi Tvoja volja, Gospod, naj pride k nam Tvoje kraljestvo.«

zdravnik Alexis Carrel
Nobelov nagradjenec za medicino

seljenci v Argentini hvaležno spominjali slovenskega narodnega voditelja dr. Korošca ob 20-letnici njegove smrti in vsega njegovega dela za slovenski narod.

—lj.

Svečanosti za dr. A. Korošcem med argentinskimi Slovinci

Slovenski demokratični naseljenci v Argentini so slovesno počastili slovenskega narodnega voditelja dr. Antona Korošca ob 20-letnici njegove smrti. Spominske proslave so bile 11. decembra 1960. Bilo jih je deset. V Buenos Airesu samem ter v okoliških mestih 8, dve pa v notranjosti republike: v Miramaru v provinci Buenos Aires ter v Mendozii. Organiziral jih je osrednji pripravljalni odbor s sodelovanjem krajevnih pripravljalnih odborov za Koroščevo proslavo.

Odločitev naj bodo spominske proslave v vseh večjih slovenskih naselbinah in ne samo ena v sami prestolnici se je izkazala za zelo umestno, kajti spominske proslave na desetih različnih mestih so zajele neprimerno večji krog slovenskih ljudi, kakor bi jih, če bi bili imeli samo eno spominsko proslavo. Tako je n. pr. sodelovalo na vseh spominskih proslavah nad 250 predavateljev, deklamatorjev in recitatorjev ter članov pevskih zborov, udeležba na vseh je pa presegala število 2000. Zlasti je bilo razveseljivo, da se je spominskih proslav v velikem številu udeležila slovenska šolska in ostala doraščajoča mladina, ki je z napeto pozornostjo poslušala skrbno in z globoko pietetdo pokojnega slov. narodnega voditelja sestavljena predavanja in govore ter si je na podlagi njih lahko ustvarila pravo podobo o dr. Korošču in njegovem delu za osvoboditev slovenskega naroda izpod tujega jarma in za svobodo ter neovirano politično, kulturno, gospodarsko in socialno rast slovenskega naroda v novi državi.

Slavnostno razpoloženje na proslavah so zelo povečali nastopi obstoječih slovenskih mešanih in mladinskih pevskih zborov v Argentini.

Spominska proslava ob 20-letnici dr. Koroščeve smrti je pa bila tudi na dveh

buenosaireskih radijskih postajah v oddajah, ki so vsako nedeljo posvečene v Argentini živečim raznim narodnostim. Prva je bila na božični dan dopolne na radijski postaji Excelsior, druga pa na navedena leta na radijski postaji Porteña.

Na radijski spominski proslavi dr. Korošca ob 20-letnici njegove smrti je imel vsebinsko zelo lep govor Miloš Stare v kasteljansčini, kvartet Finkovih je pa zapel več slovenskih božičnih pesmi. Najprej »Glej, zvezdice božje«, ki je bila pok. dr. Korošču najljubša. — Po splošni sodbi je bila ta radijska proslava ena najlepših slovenskih oddaj, kar smo jih doslej imeli v tej deželi. Tudi argentinski poslušalci so bili z njo zelo zadovoljni, ker so imeli priložnost spoznati veličino dela slovenskega narodnega voditelja dr. Korošca ter ga postaviti ob stran največjih njegovih sodobnikov v svetu: Don Sturza, Alcida De Gasperija, prelatov Sejpla in Kaasa, Mauricea Schumana in drugih.

Spomin dr. Korošca ob 20-letnici njegove smrti je lepo počastila tudi Svobodna Slovenija. Za božične praznike je izšla v povečanem obsegu ter je objavila več člankov v spomin dr. Korošca in podrobna poročila o desetih spominskih proslavah v Argentini. Pa tudi v naslednjih številkah so bili objavljeni razni spominski članki o dr. Korošču ter poročila o spominskih proslavah po drugih državah. V štev. 4 z dne 26. januarja je med drugim lepo poročilo o počastitvi spomina dr. Korošca ob 20-letnici smrti na spominskih proslavah v Londonu in Parizu, kjer sta imela mašo za dr. Korošca slov. dušna pastirja Ignacij Kunstel ter Nace Čretnik, spominska govora je pa imel Franjo Sekolec.

Tako so se demokratični slovenski na-

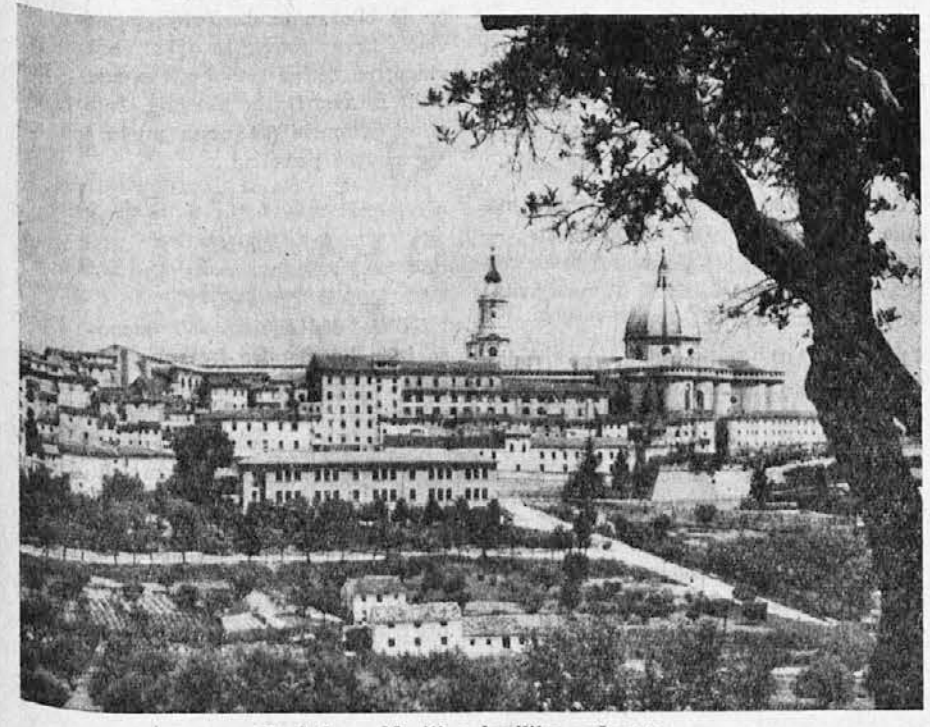
rad zagotovil bolj brezskrbno bodočnost. Zato se ne pomišlja, ko se mu ponudi priložnost, da bi s trgovino z mamilami lahko veliko zaslužil. Tu se začne tragedija njegove in njegove družine. Žena Kamila ne more prenašati, da si njen mož na nedovoljen način služi vsakdanji kruh in da na ta način njej in hčerki nudi tudi udobje. Začne se mu odtujevati v svoji duši, ker ji vest očita, da je bogastvo nepošteno. Pride do prvih sporov med njima. To odtujevanje se stopnjuje, ker se Paolo zaplete v nedovoljeno razmerje z drugo žensko. Ko Kamila to slučajno odkrije, je udarec tako hud, da se prvi trenutek ne znajde več. Hoče vstran od moža, posebno ker jo hudobni jeziki sumijo, da je tudi ona zapletena v ljubezenske spletke s hišnim prijateljem Renzom Gagijem. Ko se končno pod očitki vesti in težavami življenja hoče spraviti s svojim možem, se zgodi, da si ta vzame življenje iz strahu, da so odkrili njegovo nečedno kupčijo in njegove dolgove.

Kamila ostane sama z Orietto. Tu se začne drugi del romana in Kamilina

življenja. Mlada vdova, sama, lepa sredi rimskega življenja in sredi nekdanjih prijateljev se sreča z novimi težavami. Lahko bi vsemu naredila konec s tem, da bi sprejela roko, ki ji jo ponuja Renzo Gagij, kateri jo iskreno ljubi in ona njega pravzaprav tudi. Toda nekaj ji v duši ne dá, da bi se znova vezala na kakega moža. Razočaranje s prvim ji je vzelo ves pogum, da bi začela še s kom drugim. Tako vidimo Kamilo v celem drugem delu romana, kako se bori zoper razmere okrog sebe in zoper sebe samo. A se končno odločiti ne more. Vodnjak, to je človeško življenje, je globok in kdo mu vidi dno?

Po snovi je to zanimiv sodoben roman, zgrajen na krščanskem svetovnem naziranju. Za tega in onega, ki je navajen običajnih povesti iz slovenskih večernic, je morda nekoliko preveč moderen, kaka beseda in kak prizor, dejal bi, preveč realističen. Toda, če pustimo te podrobnosti ob strani, je roman dober.

Prevod je oskrbela Jadviga Komačeva. Menda je to njeno prvo večje prevodno

Pogled na Marijino baziliko v Loretu

Knjižni dar Mohorjevih družb za leto 1961

Troje Mohorjevih družb nam je za leto 1961 poklonilo bogat knjižni dar. Oglejmo si na kratko, kaj je katera dala.

GORISKA MOHORJEVA

Začnimo z našo Mohor. družbo, ki nam je najbližja. O njenih knjigah smo v KG že to in ono povedali, ko so izšle, zato bi sedaj poudaril le še nekatere stvari.

KOLENDAR

Predvsem moram povedati, da letošnjih koledarjev Gor. Mohor. družbe ni več na prodaj. Tiskali so jih v isti nakladi kot prejšnja leta, toda zmanjkali so. Ljudje pa še vedno po njih povprašujejo. — To dejstvo je postavilo na laž vse tiste, ki smo mislili, da bo samostojen koledar Gor. Mohorjevi družbi v škodo. Zoper dejstva ni ugovorov. Letošnji tudi materialni uspeh naše Mohorjeve družbe naj bo obema urednikoma in celemu odboru v vzpodbudo, da se s prihodnjim koledarjem po-

trudijo, da bo še bolj pester in da bo v njem manj dolgih člankov, zato pa več krajših. Tedaj smejo računati, da bodo ljudje po njem še bolj segli.

VODNJAK JE GLOBOK

Toda bolj kot o koledarju bi rad povedal besedo o glavni letošnji knjigi Gor. Mohor. družbe Vodnjak je globok. Knjiga ni običajna mohorjeva povest, temveč je roman, ki ga je napisala sodobna italijanska katoliška pisateljica Maria Ragazzi, izdala pa znana katol. založnica Pro Civitate Christiana.

Snov romana je prav sodobna, vzeta iz ital. življenja po drugi svetovni vojni, ko so se vrnil iz ujetništva možje in z mladimi ženami začeli novo življenje. Takšna je družina Pavla Nardija in njegove žene Kamile. Družinsko srečo dopolnjuje mala hčerka Orietta. Toda mladi mož hrepeni po ugodnejšem življenju, svoji družini bi

delo. Ali priznati moram, da je nalogo dobro opravila. Pripovedovanje teče prijetno in skoro nima občutka, da je prevod. Le tu pa tam moti kaka nedoslednost pri imenih, ki so včasih po originalu italijanska, včasih pa poslovenjena. Vsekakor je prevajateljica opravila svoje delo odlično.

GLORIOSA

Kot tretjo knjigo je Gor. Mohor. družba ponatisnila povest Ivana Preglja Gloriosa. Napravila je to v spomin na umrlega pisatelja, ki je bil naš primorski rojak in je lani umrl. Poleg tega je bil Pregelj zvest in dolgoleten sodruznik Mohor. družbe v Celovcu in pozneje v Celju. Tem bolj je bil na mestu ponatis te povesti, ker je ista založnica izdala prejšnje leto Otroke sonca, katerih nadaljevanje je Gloriosa.

Pregelj ima še razne podobne povesti, ki so njega dni izšle pri Mohorjevi družbi v Sloveniji, a zaradi takratnih razmer niso mogle med naše primorske ljudi. Zato bi kazalo ponatisniti še to in ono Pregljevo ljudsko povest, n. pr. Petra Markoviča; Oče, bodi tvoja volja. (r+r)

Za naše Marijanišče

Blizajo se pomladanske kvatre in z njo nova zbirka za naše Marijanišče. Kakor smo obljubili, dajemo pred vsako novo zbirko pregled prejšnje zbirke. Tako vsi vidite, kako posamezni kraji sodelujejo pri velikem delu za vzdrževanje našega edinega tržaškega katoliškega zavoda za dijake. Kdor bi presojal gorečnost ali mlačnost posameznih krajev samo po teh številkah, bi se lahko zelo motil. Treba je vedeti, koliko praktičnih slovenskih katoličanov je v posameznih krajih in si komaj nato napraviti približno sliko. Vsekakor pa drži, da je vsaka cerkvena zbirka v dobre namene tudi ogledalo katoliškega delovanja v posameznih krajih.

Ob zimskih kvatrah ste darovali tako:

Sveti Križ	17.500 Lir
Prosek	7.350
Kontovel	5.600
Opčine	25.000
Repentabor	2.750
Trebče	4.000
Bazovica	10.680
Katinara	7.500
Ricmanje	7.500
Boršt	—
Boljunec	3.400
Dolina	12.900
Mačkovlje	5.500
Barkovlje	5.805
Rojan	24.000
Sveti Anton	22.100
Sveti Ivan	28.000
Sveti Vincenc	20.500
Sveti Jakob	16.603
Salezijanci	8.200
Sveta Ana	4.500
Skedenj	—

Vsem številnim znanim in neznanim dobrotnikom se iskreno zahvaljujemo in tako najlepše vnaprej priporočamo.

Nova zbirka se vrši sedaj ob pomladanskih kvatrah. V nedeljo 29. februarja boste dobili ali si boste sami vzeli v svoji domači cerkvi kuverte-ovojnice z novim poročilom iz Marijanišča. Poročilo doma preberite, pripravite svoj dar in drugo nedeljo prinesite zopet v cerkev. V mestnih župnijah se zbirka izvrši na določeno nedeljo, kakor oznanijo gospodje v posameznih krajih.

Vsem je znano, da vsak katoliški narod veliko žrtvuje za svojo mladino, zlasti za dijake in predvsem za duhovske poklice. Tako vztrajamo na pravi poti tudi mi na Tržaškem, kjer po odloku gospoda škofa prirerjamo štiri letne zbirke za Marijanišče. Tudi naši darovi, tudi naše žrtve so kakor semena, ki padajo v zemljo, a rast in sad bo dal ob svojem času — Gospod.

MARIJANIŠČE NA OPCINAH

V nedeljo 19. februarja prirejamo

PREŠERNOVO PROSLAVO

Sodeluje Slovenski oder iz Trsta in openski cerkveni zbor
Začetek ob 6^h zvečer

Domačini in sosede VABLJENI!

Koncerti cerkvene glasbe na Radiu Trst »A«

V dopolnilo že tradicionalnim postnim predavanjem, ki jih ima slovenska radijska postaja v Trstu na sporedu vsako leto v predvelikonocnem času, so letos predvideni tudi posebni koncerti izbrane cerkvene glasbe. V osmih, zgodovinsko razporejenih oddajah, bomo v teh koncertih slišali najizrazitejše stvaritve in oblike liturgične glasbe: od spevov grško-bizantinskega obreda od Palestrinove »Sv. Maše« v »Ut-Re-Mi-Fa-Sol-La«, ki je nastala v času preporeda.

Posnetki, ki jih je Italijanska Radiotelevizija večinoma napravila v raznih znamenitih cerkvah, obsegajo izvedbe najimenitnejših gojiteljev in izvajalcev tovrstne glasbe: zbora menihov v Grottaferrati, Ambrozijanskega polifonijskega zbora iz Milana, zborov benediktinskih opatij v Benečiji, zbora stolnice v Toledu, zbora Sikstinske kapele, zbora gledališča »La Fenice« iz Benetk itd.

Omenjeni koncerti cerkvene glasbe, ki nam bodo nudili priliko za redki in plemeniti umetniški užitek, bodo na sporedu vsako sredo ob 22. uri začenši s Pepelnico.

Stirje Openci v zaporu

V odgovor na protislovenske demonstracije v Trstu so nekateri fantje z Opčin v petek ponoči pisali razna gesla na openskih hišah in zlasti na klopih ob obeleisku. Za njih delo je zvedela policija ter v soboto zjutraj štiri aretirala. Pridržali so jih v zaporu, češ da so pisali tudi protidržavna gesla.

Na trgu Carlo Alberto ne bo nove cerkve

Tržaška škofija si veliko prizadeva, da bi v mestni četrti, kjer je trg Carlo Alberto zgradili novo cerkev, ki je zelo potrebna. V ta namen je zaprosila občino za stavbeni prostor na omenjenem trgu. Toda na občinski seji v ponedeljek so občinski svetovalci prošnjo zavrnili z razlogom, da je v Trstu malo nezazidenega prostora in da zato ne kaže, da bi uničili lepi trg z novo stavbo. Za predlog so glasovali samo demokrščanski svetovalci in pa dr. Tolloy, proti pa skoro vsi ostali. Dr. Teofil Simčič se je glasovanja vzdržal.

Poroka

Pretekli četrtek sta v Trstu sklenila zakonsko zvezo g. Livij Valenčič in gđc. Silva Resinovič. Glas gospoda Valenčiča poznajo vsi naši radijski poslušalci, saj že več let vsak dan napoveduje na tržaškem radiu. Poročni obred s sveto mašo je bil v cerkvi sv. Antona Novega. Poročal je g. Marij Gerdol. Čeprav delavnik, je veliko prijateljev in znancev bilo v cerkvi in srečnem paru na cerkvenem stopni-

Dve vlogi slovenskih svetovalcev

Zadeva slovenskih krstnih imen

Slovenski občinski svetovalci v Gorici dr. Sfiligoj, dr. Kacin, gg. Šuligoj in Bratuž so naslovili na goriškega župana vlogo, v kateri vprašujejo, ali ne smatra, da bi na osnovi raznih členov ital. ustave in Listine človeških pravic moral odrediti, naj se na področju občine Gorica spoštuje svobodna volja staršev pri izbiranju in dajanju imen lastnim otrokom. Poleg tega so ga opozorili, da je isto že storil vladni komisar dr. Palamara za Tržaško ozemlje.

Na to vlogo je goriški župan odgovoril 8. t. m., da uradnik za civilno stanje ne more tolmačiti določila 72. člena zakona z dne 9. 7. 1939 št. 1238 po analogiji in s tem, da bi svojevoljno razširil njegov pomen, ker ima to določilo značaj obveznosti.

»Zagotavljam vam, je dodal župan, da se je uradnik za civilno stanje vedno držal meje zakona in da je vedno dal prizadetim možnost vloge na pristojno sodišče za popravilo akta civilnega stanja.

Nato je župan povedal, da mu ni znana nobena okrožnica, ki naj bi preklcala določila določila omenjenega člena 72.

Toda glej, v nedeljo 12. t. m. je »Piccolo« prinesel imena otrok, ki so se v občini rodili v prejšnjem tednu in ki jih je uradnik za civilno stanje vpisal. Med temi smo čitali tudi »Vigna Sonia« in »Cojce Maida«. — To pomeni, da uradnik za civilno stanje na goriškem županstvu ravna po svoje in spoštuje voljo staršev samo v primerih, ki se njemu zdijo prav. To pomeni tudi, da se člen 72. zakona z dne 9. 7. 1939 št. 1238 res lahko tolmači tako, da se na tem ozemlju lahko spoštuje svobodna volja staršev!...

Pokritje Korna

Z drugo vlogo so slovenski svetovalci, dr. Sfiligoj, prof. Kacin, učitelj Albin Šuligoj in g. Rudi Bratuš, vprašali župana dr. Bernardisa, ali se mu ne zdi prav, da se ugotovi upravičeni prošnji poglavarjev družin, ki stanujejo ob gornjem še ne pokritem delu Korna, da ga občina pokrije v izogib smradu in nehigijskim pogojem, ki utegnejo povzročiti kako bolezen. V ta namen so naši svetovalci predlagali, naj bi župan predložil odboru in svetu nujni sklep za odobritev dela za pokritje Korna in potrebnih stroškov.

Župan dr. Bernardis je s svojim obširnim pismom z dne 11. t. m. odgovoril, da

šču lepo čestitalo. V restavraciji Evropa pa je ob prijetnem kramljanju sledilo prijateljsko okrepčilo.

Obema iskrene čestitke na skupni življenjski poti. Upamo, da bomo oba še videli na naših odrih, saj sta se rada udeleževala pri kulturnih prireditvah.

Občinska pogrebna služba

Pogrebna služba je v Trstu prešla od zasebno pod občinsko upravo. Tržaška občina je najela v ulici Zonta prostore za to poslovanje. Pogrebe so razdelili na tri razrede, razkošnega, srednjega in ekonomičnega. Cena pogrebov srednjega razreda bo okrog 10.000 lir.

Razširili bodo Furlansko cesto

V Trstu se je pod predsedstvom ing. Pietra Rinettija sestel odbor za javna dela v Julijski Benečiji. Med drugimi so odobrili 49 milijonov za razširitev Furlanske ceste od trga pred svetilnikom Zmage do ulice Aquileia. Za uslužbenca tržaškega Lloydja bodo sezidali 8 stanovanj v vrednosti 48 milijonov. Nadaljnje 3 milijone lir so odobrili za zgradbo higieničnega zavoda.

Rojan

Na pustno nedeljo smo imeli v Marijinem domu dobro uspešno prireditev. Na sporedu so bile štiri šaljive enodejanke: V razbojniški jami, Najdenka Majda, Nesporazum, Komik po sili. Prvi dve so vprizorile dekleta in zadnji dve skavti. Vsi so prav dobro izvedli svoje vloge. Veliko smeha je bilo. Prav zadovoljni smo zapuščali dvorano, od katere že skoraj jemljemo slovo. Upamo, da se bomo proti koncu pomladi lahko preselili v novi Marijin dom, ki prijazno zre na Rojan in okolico. Doslej je zagotovljenih 112 stolic za novo dvorano. Se okrog sto jih čaka na nove dobrotnike. Morda se bo našel tudi kak dobrotnik, ki bi nam kupil zaveso za oder v novi dvorani. Bog povrni vsem, ki so nam doslej pomagali.

Novi vodovod v Doberdobu

Odobrena izboljševalna dela v Gorici

Goriški občinski svet je na svoji zadnji seji odobril načrt za gradnjo 18 stanovanjskih hiš za občinske uslužbence v vrednosti 60 milijonov lir. Nadalje je odobril razširitev ulic Garzaroli, Fanti in Leoni ter asfaltiranje ulice Giustiniani, Bombi, Brigata Pavia in Colombo, kar bo stalo 15 milijonov lir. Na Senenem trgu bodo ojačili razsvetljavo.

Živalski vrt v dolini Korna

Predstavniki lovskih zvez Gorice, Vidma, Celovca, Ljubljane in Maribora so na se-

stanku, ki so ga pred časom imeli v Celovcu, sklenili, da bodo podarili goriški lovski zvezi vrsto živali, ki naj bi služila za živalski vrt, katerega mislijo postaviti na otroškem igrišču v dolini Korna. Ta za goriške otroke tako priljubljena točka goriškega mesta, bi s tem postala še privlačnejša in tudi šolski otroci bi se marsikaj naučili in laže doumeli prirodopis ob živih živalih. Lovska zveza iz Ljubljane in Maribora je poleg fazanov, zajcev, jezebic in veveric obljubila tudi podaritev medveda. Ta bo brez dvoma najprivlačnejša točka goriške mladeži.

Radio Trst A

Za teden od 19. do 25. februarja 1961

Nedelja: 8.30 Od nedelje do nedelje. — 9.30 Slovenski narodni motivi. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 11.30 »Zdravilni studenček«. Pravljičica. — 12.15 Vera in naš čas. — 14.45 Zbor »Ivan Cankar«. — 17.00 Za smeh in dobro voljo (ponovitev). — 21.00 Iz zakladnice slovenskih narodnih pesmi: (21) »Jesus jemlje slovo od Marije«.

Ponedeljek: 18.00 Italijanščina po radiu. XIII^a lekcija. — 18.30 Mladi solisti. — 19.00 Postno predavanje: Msgr. Janez Vodopivec: (2) »Klic človeštvu k Bogu«. — 20.30 Humperdinck: »Haensel in Gretel«, opera v 3 dejanjih.

Torek: 18.00 Ivan Theuerschuh: »Načelo vzgojne doslednosti«. — 18.30 Lajovic: Pesem jeseni. — 22.00 Alojz Rebula: (1) »Horac, učitelj življenjske modrosti«.

Sreda: 18.00 Slovenščina za Slovence - Vinko Beličič: VII^a oddaja. — 18.30 Liki in značaj iz opemih del: (8) »Knez Igor«. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 20.30 »Dekle brez dote«, drama, napisal Aleksander Ostrovski. Igrajo člani R.O.

Četrtek: 18.00 Tone Penko: Strupi, mamila in nasladila: (8) »Skopolamine«. — 19.00 Širimo obzorja: Umetnost naših cerkv: (11) »Dolina«. — 22.25 Miran Pavlin: »Razvoj letalstva«.

Petek: 18.00 Italijanščina po radiu. Osnovni tečaj. Janko Jež: XIV^a lekcija. — 19.00 Postno predavanje: (3) Dr. Lojze Suštar: »Srečanje z Bogom«. — 22.00 Jože Hočevar: »Spomin na brata Grimm, ob 175-letnici Wilhelmovega rojstva«.

Sobota: 13.30 Dobrodošle! Plošče prvič v oddaji. — 15.30 »Brezčastneži«, drama. — 18.00 Ivan Rudolf: Čudovitosti rastlinstva. — 20.40 Zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice. — 21.00 Za smeh in dobro voljo.

R A Z N O

Egiptovske templje bodo dvignili

Ko bo dograjen asuanski jez na reki Nil, se bo vodna gladina dvignila za nad 50 m in zalila vrsto znamenitih arheoloških spomenikov. V nevarnosti je več starodavnih templjev, ki predstavljajo neprecenljivo vrednost. Izdelali so že različne načrte, kako bi templje rešili. Zdi se, da bodo sprejeli načrt italijanskega inženirja Gazzola.

Po njegovem načrtu naj bi templje v celoti dvignili za 63 m. Dviganje bi se izvršilo s 300 hidravličnimi dvigali. Pod dvignjeno zgradbo bi zgradili mrežo železobetonskih stebrov.

Na ta način bi radi rešili pred »povodnjivo« zlasti dva templja iz 13. stol. pr. Kr. Večji izmed obeh templjev ima 38 m široko pročelje in 33 m visoko. Tempelj sega 63 m globoko v skalo. Na pročelju so štirje 20 m visoki kipi, ki predstavljajo faraona Ramseta II. Kako ogromni so ti kolosi, si lahko predstavljamo, če vemo, da meri razdalja med ušesi 417 cm. Po-

leg faraonovih kipov so še kipi kraljice Nefeteri in njenih otrok.

Celotna teža večjega templja je preračunana na 250.000 ton, manjšega pa na 125 tisoč ton. Stroški za dvig temeljev bi znašali 60 milijonov dolarjev.

Avtocesta Trst - Benetke

V tem tednu bo senat pregledal zakonski načrt o gradnji avtomobilskih cest. Ta načrt predvideva tudi gradnjo 145 km dolge avtoceste Trst-Benetke. Ta nova cesta bo imela dve ločeni vozišči po 7,5 m vsako. Stala bo 18 milijard lir, od katerih bo prispevala država 6 milijard, 12 milijard pa podjetje, ki jo bo imelo v zakup.

Slabo stanje furlanskih cest

Ne samo nepredvidnost vozačev, temveč tudi slabo stanje furlanskih cest, je kriv, da so v preteklem januarju zabeležili v Furlaniji 190 prometnih nesreč. Pri teh nesrečah je izgubilo življenje 12 ljudi, 110 pa je bilo ranjenih. To je vsekakor previsok krvni davek za tako majhno preprovinco, pa četudi preko nje potuje nešteto vozil iz Avstrije in Nemčije. Zato bi bila nova avtomobilska cesta preko teh krajev nadvse potrebna.

OBVESTILA

NOVE SMARNICE. V Buenos Airesu so izšle Rožmanove šmarnice z naslovom »Marija slovenskega naroda ne bo zapustila«. Tam so jih brali pri šmarniški požnostni, ki jo opravljajo v novembru in so jih ljudje z veseljem sprejeli. Tudi v Severni Ameriki so zanje navdušeni. Če bi jih kdo želel, naj sporoči na upravno našega lista, da jih skupno naročimo.

APOSTOLSTVO MOLITVE V GORICI prireja za praznik sv. Jožefa romanje v Ricmanje. — Vpisovanje pri g. fotografu Kleindienstu.

DAROVI

Za Marijanišče: Ob prvi obletnici smrti dragega Jadrana daruje družina Soslic Repinc 5.000 lir. — Bog povrni!

Za Mladinski dom v ul. Scorcola 26: A. R. za stole 3.000; K. Zv. za stole 3.000; A. S. za stole 6.000; D. P. 500; M. S. 500 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Marija Jožef Majcen 2.000; J. U. 1.000; Piščanec Jožef 1.000; N. N. ob smrti Katarine Sošič 2.000; Macuca Izak ob krstu 3.000; F. M. 2.000 lir — Bog plačaj!

Za Katoliški dom: N. N. 10.000; Orel Marija 2.000; Zvanut Metoda 2.000; Skvarča Julka 2.000; Leban-Gorkič 2.000; J. J. končič Jerica 1.000; Petarin 500; Vrančič 500; Makarovič 500; Rijavec 500; Vrčkar dr. Stanko (USA) 62.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 70 davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici